

**UCHWAŁA NR XXV/188/2025
RADY MIEJSKIEJ W DARŁOWIE**

z dnia 18 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej w Mieście Darłowo na lata 2026 – 2028**

Na podstawie art. 18 ust. 1 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Rada Miejska w Darłowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście Darłowo na lata 2026 – 2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Darłowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Darłowie

Czesław Woźniak

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W MIEŚCIE DARŁOWO NA LATA 2026-2028

Spis treści

Rozdział I. Uwarunkowania prawne	3
1.1. Podstawa prawna.....	3
Rozdział II. Charakterystyka zjawiska przemocy.....	6
2.1. Teoretyczne podstawy przemocy domowej	6
2.2. Cykle przemocy	7
Rozdział III. Diagnoza przemocy domowej w świetle danych zastanych.....	9
3.1. Liczba założonych Niebieskich Kart	9
3.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.....	10
3.3. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciw Przemocy Domowej.....	14
3.4. Oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży skierowane na przeciwdziałanie przemocy	14
Rozdział IV. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w świetle przeprowadzonych badań – 2025	16
4.1. Wnioski i podsumowanie – badania wśród mieszkańców	16
4.2. Wnioski i podsumowanie – badania wśród dzieci i młodzieży.....	20
Rozdział V. Analiza SWOT	24
Rozdział VI. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście Darłowo na lata 2026– 2028	26
6.1. Adresaci Programu.....	26
6.2. Realizatorzy Programu	26
6.3. Cele i zadania Programu	26
6.4. Zakładane rezultaty.....	34
6.5. Źródła finansowania	35
6.6. Monitoring, sprawozdawczość i ewaluacja.....	35

Rozdział I.

Uwarunkowania prawne

1.1. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w art. 6 ust. 2 pkt 1 nakłada na samorząd gminy obowiązek opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Przez **przemoc domową** rozumie się w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”;

Natomiast **osoba doznająca przemocy domowej** (art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) to:

- małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,

- osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletni
 - wobec których jest stosowana przemoc domowa

Przez **osobę doznającą przemocy domowej** należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej (art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

Osoba stosująca przemoc domową (art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec ww. osób doznających przemocy.

Świadek przemocy domowej (art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2024 r., poz. 424 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2024 r., poz.1283 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2024 r., poz. 177 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 2151 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r., poz. 1465),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 r., poz. 1939 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1491),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 145),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 r., poz. 2809 ze zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz.U. 2024 r., poz. 17 ze zm.),

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 46),
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 2024 r., poz. 1568 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. 2024 r., poz. 560.),
- Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 r., poz. 1232).

Rozdział II.

Charakterystyka zjawiska przemocy

2.1. Teoretyczne podstawy przemocy domowej

W literaturze przedmiotu wyróżnia się kilka rodzajów przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – to forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie osobie doznającej przemocy bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nieudzielenie niezbędnej pomocy, itp.
- **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.
- **Przemoc seksualna** – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytykę zachowań seksualnych, itp.¹
- **Przemoc ekonomiczna** – to celowe niszczenie czyjejs własności, pozbawianie środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody

¹ <https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/8-rodzaj-przemocy>

współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.

- **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się poprzez: niedawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokożenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka².
- **Cyberprzemoc** – to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie, celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci³.

2.2. Cykle przemocy

Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

- **Faza narastania napięcia** – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
- **Faza ostrej przemocy** – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobniaczek wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;

² <https://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/8-rodzaj-przemocy>

³ A. Borkowska, *Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie*, NASK Akademia, s. 8.

- **Faza miodowego miesiąca** – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasza często towarzyszą łązy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać osobie stosującej przemoc „drugą szansę”. Faza miodowego miesiąca zatrzymuje osobę doznającą przemocy domowej w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Rozdział III.

Diagnoza przemocy domowej w świetle danych zastanych

3.1. Liczba założonych Niebieskich Kart

W latach 2022–2024 założono łącznie 68 Niebieskich Kart – 17 w 2022, 26 w 2023 i 25 w 2024 roku. Widoczny wzrost między 2022 a 2023 rokiem świadczył o większej aktywności instytucji, natomiast w 2024 roku liczba ta utrzymała się na zbliżonym poziomie. Najwięcej kart każdego roku zakładała Policja – odpowiednio 13, 19 i 11, jednak w 2024 roku nastąpił wyraźny spadek jej udziału. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej utrzymywał niski, lecz stabilny poziom zaangażowania – od 3 do 4 kart rocznie. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz placówki służby zdrowia i placówki szkolno-wychowawcze nie założyły ani jednej karty w latach 2022–2023, co budzi niepokój. Wzrost odnotowano w działaniach szkół – w 2024 roku aż 6 Niebieskich Kart pochodziło z placówek edukacyjnych.

Coraz częściej odnotowywano też przekazywanie spraw z innych gmin – 1 przypadek w 2023 i aż 5 w 2024 roku. Świadczy to o rosnącej mobilności mieszkańców i konieczności zabezpieczania lokalnych zasobów pomocowych.

Brak aktywności służby zdrowia sugeruje konieczność dodatkowych szkoleń i lepszego powiązania z Zespołem Interdyscyplinarnym. Spadek liczby działań Policji w 2024 roku może wynikać z mniejszej liczby zgłoszeń lub barier instytucjonalnych.

Pozytywnym trendem jest większe zaangażowanie szkół w identyfikację przemocy. Należy zwiększyć rolę MOPS w aktywnym inicjowaniu procedur. Całościowo dane wskazują na potrzebę wzmocnienia współpracy instytucjonalnej i systematycznej oceny skuteczności lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.

Liczba założonych Niebieskich Kart	2022	2023	2024
Sporządzono ogółem, w tym przez następujące instytucje:	17	26	25
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	3	4	3
Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Placówki Służby Zdrowia	0	0	0
Placówki szkolno-wychowawcze	0	0	0
Policja	13	19	11
Inne instytucje i organizacje	1 (szkoła)	1 (szkoła) i 1 (Regionalne Pogotowie Kryzysowe)	6 (szkoła)

Inne	0	1 (przekazane prze inne Zespoły Interdyscyplinarne)	5 (przekazane prze inne Zespoły Interdyscyplinarne)
------	---	---	---

3.2. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

W latach 2022–2024 do Zespołu Interdyscyplinarnego w Darłowie wpłynęły dane z procedur „Niebieskiej Karty”, które obrazują skalę i strukturę zjawiska przemocy domowej w lokalnej społeczności. Liczba osób stosujących przemoc domową utrzymuje się na wysokim poziomie – w 2022 roku było to 11 osób, w 2023 roku – 18, a w 2024 roku – 21. Zdecydowaną większość osób stosujących przemoc stanowili mężczyźni – w każdym roku stanowili około 80% wszystkich przypadków. Zauważalny jest jednak wzrost liczby kobiet stosujących przemoc – z 1 w 2022 roku do 5 w 2024 roku. W żadnym z badanych lat nie odnotowano przypadków przemocy domowej stosowanej przez osoby nieletnie. Liczba osób doznających przemocy była najwyższa w 2023 roku i wyniosła 44 osoby, w 2022 roku było ich 25, a w 2024 roku – 34. Wśród osób doznających przemocy dominują dzieci – odpowiednio 15 w 2022 roku, 25 w 2023 roku i 19 w 2024 roku, przy czym w 2024 roku po raz pierwszy odnotowano 3 przypadki dzieci z niepełnosprawnościami. Tylko w 2023 roku zidentyfikowano jedną dorosłą osobę z niepełnosprawnością doznającą przemocy.

Dane dotyczące przemocy domowej w zestawieniu za lata 2021-2024 na podstawie Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu:			
Osoby stosujące przemoc, w tym:	2022	2023	2024
Kobiety	1	2	5
Mężczyźni	10	16	16
Nieletni	0	0	0
Liczba osób doznających przemocy domowej, w tym:	25	44	34
osoby dorosłe niepełnosprawne	-	1	0
dzieci	15	25	19
w tym dzieci z niepełnosprawnością	-	-	3

Źródło dane własne Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Darłowie

Dane z procedur „Niebieskiej Karty” za lata 2022–2024 wskazują na utrzymującą się obecność różnych form przemocy domowej na terenie Darłowa. Przemoc fizyczna była jedną z najczęściej rejestrowanych – w 2022 roku odnotowano 7 przypadków, w 2023 – 14, a w 2024 – 15, co pokazuje tendencję wzrostową. Jednocześnie przemoc fizyczna z uszkodzeniem ciała, choć również istotna, zmniejszyła się z 7 przypadków w 2022 i 10 w 2023, do 4 przypadków w 2024 roku. Może to świadczyć o skuteczniejszej interwencji lub zmianie

charakteru stosowanej przemocy. Przemoc psychiczna była równie powszechna, osiągając najwyższą liczbę 15 przypadków w 2023 roku, a następnie nieco spadając do 13 w 2024 roku. W 2022 roku zarejestrowano 7 przypadków przemocy psychicznej, co pokazuje ogólny wzrost świadomości i zgłaszalności tej formy przemocy. Liczba przypadków zakwalifikowanych jako „inny rodzaj zachowań” również była zmienna – od 4 w 2022 roku, przez 8 w 2023 roku, po jedynie 2 w 2024 roku. Spadek tej kategorii może oznaczać lepsze doprecyzowanie i klasyfikację zachowań przemocowych w toku procedur.

Rodzaje stosowanej przemocy w liczbach wg NK cz. A	2022	2023	2024
Przemoc fizyczna	7	14	15
Przemoc fizyczna z uszkodzeniem ciała	7	10	4
Przemoc psychiczna	7	15	13
Inny rodzaj zachowań	4	8	2

Źródło dane własne Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Darłowie

W latach 2021–2023 Zespół Interdyscyplinarny systematycznie rozszerzał działania związane z diagnozowaniem problemu przemocy domowej. W 2021 roku zdiagnozowano 9 przypadków, w 2022 – już 17, a w 2023 roku liczba ta wzrosła do 26. Dane te świadczą o rosnącej skuteczności w rozpoznawaniu sytuacji przemocowych oraz coraz większej gotowości mieszkańców do zgłaszania problemu i podejmowania współpracy z instytucjami pomocowymi.

W ramach realizacji zadań Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2021–2023 podejmowano liczne działania w środowiskach zagrożonych przemocą domową, ukierunkowane na przeciwdziałanie temu zjawisku oraz wsparcie osób nim dotkniętych.

W 2021 roku do terapeuty rodzinnego skierowano 3 osoby, natomiast 2 osoby uzyskały wsparcie psychologiczne. Szczególną uwagę poświęcono również dzieciom – uczniowie z 4 rodzin dotkniętych przemocą zostali otoczeni opieką psychologiczno-pedagogiczną w szkołach, do których uczęszczają.

W kolejnym roku – 2022 – działania te zostały poszerzone. Do terapeuty rodzinnego skierowano 5 osób, a kolejne 3 otrzymały pomoc psychologiczną. Dodatkowo 2 osoby zostały przekierowane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Tak jak w roku poprzednim, dzieci z 4 rodzin dotkniętych przemocą objęto wsparciem psychologiczno-pedagogicznym w placówkach edukacyjnych.

Rok 2023 przyniósł dalsze intensyfikowanie interwencji – aż 10 osób zostało skierowanych na terapię rodzinną, 4 osoby otrzymały pomoc psychologiczną, a 3 kolejne zostały przekazane do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W zakresie wsparcia dzieci – 3 uczniów z 2 rodzin zostało objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkół.

Opisane działania Zespołu Interdyscyplinarnego świadczą o systematycznej i coraz bardziej zróżnicowanej pracy środowiskowej, odpowiadającej na realne potrzeby osób doznających przemocy oraz ich rodzin. Szczególny nacisk położono na kompleksowe podejście obejmujące zarówno dorosłych, jak i dzieci.

W latach 2021–2023, w ramach realizacji zadań Zespołu Interdyscyplinarnego, nie podejmowano interwencji w środowiskach domowych na podstawie art. 12a ustawy o pomocy społecznej, który dotyczy odebrania osoby małoletniej z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia jej życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

Brak takich interwencji może wskazywać, że w analizowanym okresie nie wystąpiły przypadki wymagające zastosowania tak daleko idącego środka przymusu, jakim jest odebranie dziecka z rodziny. Może to świadczyć o skutecznej pracy środowiskowej i odpowiednio wczesnej identyfikacji oraz wsparciu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Równocześnie jednak brak interwencji z art. 12a należy traktować z ostrożnością i stale monitorować sytuację dzieci w środowiskach dotkniętych przemocą, by w przypadku pojawienia się realnych zagrożeń móc odpowiednio i szybko zareagować.

Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom pozostaje jednym z kluczowych zadań systemu przeciwdziałania przemocy domowej i wymaga ścisłej współpracy między instytucjami – w tym MOPS, szkołami, Policją i służbą zdrowia.

W latach 2021–2023 podejmowano szereg działań informacyjnych mających na celu rozpowszechnianie w środowisku lokalnym wiedzy o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Działania te wpisywały się w jeden z kluczowych obszarów funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego, jakim jest zwiększanie dostępności informacji i ułatwianie mieszkańcom dostępu do wsparcia.

W 2021 roku na terenie Darłowa funkcjonował Punkt Pomocy Rodzinie prowadzony przez Caritas, który oferował bezpłatną pomoc prawną i terapeutyczną dla osób doświadczających przemocy. Choć z początkiem 2022 roku biuro Caritas zostało przeniesione do Sławna, w Darłowie w dalszym ciągu działał Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz osób doznających przemocy.

W 2022 roku znaczącym krokiem było zacieśnienie współpracy Zespołu Interdyscyplinarnego z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, czego efektem było stworzenie wspólnej zakładki informacyjnej na oficjalnej stronie internetowej miasta Darłowo. Zakładka zawierała informacje o możliwościach wsparcia, aktualnych działaniach profilaktycznych oraz kontakty do specjalistów i instytucji pomocowych. Materiały były stale dostępne pod adresem: www.darlowo.pl/profilaktyka-pomagamy.

W 2023 roku działania informacyjne zostały dodatkowo zintensyfikowane. Oprócz utrzymania aktualnej zakładki internetowej, informacje były dostępne także w formie drukowanej. Wydano i rozprowadzono ulotki informacyjne pt. „Pomagamy”, zawierające dane kontaktowe i opis form pomocy dostępnych w mieście Darłowo. Ulotki te trafiły do placówek ochrony zdrowia, placówek oświatowych, a także były dostępne w siedzibie Urzędu Miasta i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Działania te potwierdzają, że systematyczne i różnorodne formy upowszechniania informacji są ważnym narzędziem w budowaniu świadomości społecznej i wzmacnianiu dostępności do pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej.

W latach 2021–2023 Zespół Interdyscyplinarny podejmował szereg działań mających na celu oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności karnej, terapii uzależnień oraz działań korekcyjno-edukacyjnych.

W 2021 roku w dwóch przypadkach wszczęto dochodzenie prowadzone przez Komisariat Policji w Darłowie. Wobec jednej osoby zastosowano środki ochrony natychmiastowej – nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakaz zbliżania się do niego i jego otoczenia na odległość 50 metrów przez okres 14 dni. Jedną osobę skierowano na terapię leczenia uzależnienia od alkoholu. W pięciu przypadkach wystąpiono do Sądu Rejonowego – Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z wnioskami o wgląd w sytuację rodzinną, w związku z trwającymi postępowaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”.

W 2022 roku odnotowano wzrost działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc. Trzy osoby zostały skierowane do udziału w Programie korekcyjno-edukacyjnym, kolejne trzy – do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W sześciu przypadkach wystąpiono do sądu o wgląd w sytuację rodzinną, a w jednym przypadku poinformowano Prokuraturę Rejonową w Sławnie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa związanego z przemocą domową.

Rok 2023 przyniósł dalszą intensyfikację interwencji – choć do programu korekcyjno-edukacyjnego skierowano jedną osobę, aż sześć osób zostało przekazanych do Miejskiej

Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W jedenastu przypadkach wystąpiono do sądu o wgląd w sytuację rodzinną, a w trzech poinformowano prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa.

Z danych wynika, że Zespół Interdyscyplinarny coraz aktywniej korzysta z instrumentów prawnych i instytucjonalnych w celu przeciwdziałania przemocy. Jednocześnie działania te pokazują wzrost liczby spraw wymagających interwencji wielotorowej – zarówno w zakresie terapii uzależnień, jak i postępowań sędowo-prokuratorskich. Wskazuje to na konieczność dalszego rozwoju działań korekcyjnych oraz kontynuowania ścisłej współpracy między instytucjami pomocowymi, sądem, prokuraturą i Policją.

3.3. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciw Przemocy Domowej

W latach 2021–2023 zauważalny był systematyczny wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego działającego na terenie miasta. W 2021 roku wsparciem objęto 8 rodzin, w 2022 – już 14, a w 2023 – 15 rodzin. Wśród nich istotną grupę stanowiły rodziny z problemem alkoholowym – ich liczba wzrosła z 4 w 2021 roku do 6 w 2022, a następnie do 8 w 2023 roku. Dane te wskazują na rosnącą świadomość mieszkańców w zakresie możliwości uzyskania pomocy oraz na utrzymujące się potrzeby wsparcia w obszarze uzależnień i problemów współwystępujących, w tym przemocy domowej.

	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu	8	14	15
Rodziny z problemem alkoholowym	4	6	8

3.4. Oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży skierowane na przeciwdziałanie przemocy

Działania profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców odgrywają kluczową rolę w budowaniu bezpiecznego środowiska wychowawczego i są skutecznym przeciwdziałaniu przemocy w każdej jej formie – fizycznej, psychicznej, seksualnej czy cyberprzemocy. Odpowiednia edukacja, prowadzona w sposób atrakcyjny i dostosowany do wieku, pozwala nie tylko zwiększać świadomość, ale również kształtować postawy empatii, odpowiedzialności i umiejętności reagowania na sytuacje kryzysowe. W latach 2022–2024 na terenie miasta zrealizowano szereg wartościowych programów

i warsztatów profilaktycznych, obejmujących szerokie spektrum tematyczne i angażujących znaczną liczbę uczestników.

W 2022 roku zrealizowano m.in. następujące programy: „Jaś i Małgosia na tropie”, „Cukierki”, „Strach ma wielkie oczy”, „Jak uchronić dziecko przed przemocą seksualną”, „Prawa dzieci i dorosłych. Jak porozumieć się z rodzicami”, „Już nie dziecko, jeszcze nie dorosły – o problemach nastolatków”, „Zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży” oraz „Dzieci sieci – Plik i Folder na tropie internetowych kłopotów”. W zajęciach wzięło udział 930 uczniów, 106 nauczycieli oraz 350 rodziców, co pokazuje dużą skalę realizowanych działań i ich międzyśrodowiskowy charakter.

W 2023 roku działania zostały kontynuowane i poszerzone o kolejne inicjatywy, takie jak: „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „Unplugged”, „Przyjaciele Zippiego”, „Godzina dla Młodych Głów”, „Deбата”, „Szkoła Promująca Zdrowie”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, a także specjalistyczne warsztaty dotyczące zagrożeń online – „Cyberprzemoc, e-uzależnienia, seksting – problemy nastolatków w Internecie” oraz „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”. W warsztatach uczestniczyło 904 uczniów, 106 nauczycieli i 450 rodziców, co potwierdza niezmiennie wysokie zainteresowanie i potrzebę kontynuacji działań.

W 2024 roku zrealizowano kolejne, aktualne tematycznie warsztaty i programy: „Dbam o mój zasięg”, ponownie „Przyjaciele Zippiego”, „Godzina dla Młodych Głów”, warsztaty „Między postępem a uzależnieniem – FONOHOLOWIZM” oraz profilaktyczno-muzyczne spotkania z Romanem „Bosskim” Lachowskim, skupione na profilaktyce uzależnień. W sumie udział wzięło 975 uczniów, 106 nauczycieli i aż 500 rodziców, co stanowi rekordowy wynik i świadczy o rosnącej świadomości społecznej w zakresie potrzeby profilaktyki przemocy i zagrożeń zdrowia psychicznego.

Dane jednoznacznie wskazują, że prowadzona edukacja i profilaktyka cieszą się dużym zainteresowaniem oraz mają istotne znaczenie w budowaniu odporności psychicznej i relacyjnej młodych ludzi oraz ich rodzin. Rekomenduje się kontynuację i dalszy rozwój takich działań, z uwzględnieniem najnowszych wyzwań cywilizacyjnych oraz dostosowaniem form i treści do zmieniających się realiów życia dzieci i młodzieży.

Rozdział IV.

Diagnoza zjawiska przemocy domowej w świetle przeprowadzonych badań – 2025

Problematyka badawcza koncentrowała się wokół zagadnień dotyczących zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych, ale też problemów związanych z hejtem, przemocą domową jak i przemocą rówieśniczą na terenie Miasta Darłowo.

Badanie przeprowadzono metodą CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

4.1. Wnioski i podsumowanie – badania wśród mieszkańców

W badaniu wzięło udział 66 mieszkańców, w tym 91% kobiet oraz 9% mężczyzn.

Wniosek 1: Przemoc domowa jest obecna w otoczeniu wielu mieszkańców

27% badanych wskazało, że zna osoby doświadczające przemocy domowej, a 30% ma takie podejrzenia.

Podsumowanie:

Wyniki te pokazują, że problem przemocy domowej jest zauważalny w społeczności lokalnej i może dotyczyć znacznie większej liczby osób niż wynika to z oficjalnych statystyk. Konieczne jest podejmowanie działań zwiększających świadomość oraz gotowość do reagowania.

Wniosek 2: Przemoc domowa postrzegana jest jako zjawisko powszechne

67% mieszkańców uznało, że przemoc domowa jest raczej częsta lub bardzo częsta.

Podsumowanie:

Spółeczna percepcja powszechności przemocy wskazuje na silną potrzebę przeciwdziałania temu zjawisku, zarówno poprzez działania edukacyjne, jak i wsparcie dla osób doświadczających przemocy.

Wniosek 3: Duży odsetek osób osobiście doświadczył przemocy domowej

32% badanych doświadczyło przemocy ze strony członka rodziny, a tylko 19% z nich poprosiło o pomoc.

Podsumowanie:

Problem przemocy w rodzinie dotyka bezpośrednio dużą część społeczności, jednak niska gotowość do szukania pomocy wskazuje na potrzebę zwiększenia dostępności i zaufania do instytucji pomocowych.

Wniosek 4: Przemoc psychiczna jest najczęściej wskazywaną formą przemocy

71% badanych osób wskazało na przemoc psychiczną, 48% – fizyczną, a 14% – ekonomiczną.

Podsumowanie:

Choć przemoc psychiczna często pozostaje niewidoczna, jest dominującą formą przemocy i wymaga równie poważnego traktowania co inne jej rodzaje, zarówno w działaniach interwencyjnych, jak i profilaktycznych.

Wniosek 5: W części przypadków przemoc się powtarza

43% badanych wskazało, że przemoc miała miejsce wielokrotnie, choć już nie występuje, a 9% deklaruje, że przemoc trwa nadal.

Podsumowanie:

Istnieje grupa osób żyjących w chronicznie przemocowych warunkach. Potrzebne są mechanizmy długofalowego wsparcia i monitorowania sytuacji rodzin, które zgłaszały przemoc.

Wniosek 6: Mieszkańcy mają dość dobrą wiedzę na temat zjawiska przemocy

Zdecydowana większość badanych odrzuca stereotypy na temat przemocy domowej i uznaje, że może ona dotyczyć każdej rodziny i każdej osoby.

Podsumowanie:

Wysoki poziom świadomości społecznej jest pozytywnym sygnałem, który należy wzmacniać poprzez kampanie informacyjne i edukacyjne, szczególnie wśród młodzieży i w szkołach.

Wniosek 7: Alkohol jest najczęściej wskazywaną przyczyną przemocy

91% badanych uważa, że alkohol jest przyczyną przemocy domowej.

Podsumowanie:

Choć alkohol jest czynnikiem nasilającym przemoc, nie stanowi jej jedynej przyczyny. Edukacja powinna kłaść nacisk na złożoność tego zjawiska i nie redukować go tylko do uzależnień.

<i>Twierdzenie</i>	<i>Zdecydowanie prawdziwe</i>	<i>Raczej prawdziwe</i>	<i>Raczej nieprawdziwe</i>	<i>Zdecydowanie nieprawdziwe</i>
Przyczyną przemocy domowej jest alkohol.	55%	36%	8%	1%
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.	0%	5%	27%	68%
Osobą doznającą przemocy domowej może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.	80%	15%	3%	2%
Przemoc domowa to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać.	0%	2%	6%	92%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele osoby doznającej przemocy.	0%	2%	6%	92%
Gdyby osoba doznająca przemocy naprawdę cierpiała, odeszłaby od osoby stosującej przemoc.	0%	6%	27%	67%
Nie ma czegoś takiego jak gwałt w małżeństwie.	3%	4%	8%	85%
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.	2%	2%	4%	92%

Wniosek 8: Brak skutecznych interwencji i konsekwencji prawnych

Respondenci wskazują m.in. na brak reakcji policji (63%), wycofywanie zgłoszeń (92%) i umarzanie spraw przez prokuraturę (91%).

Podsumowanie:

Zaufanie do systemu reagowania na przemoc jest ograniczone. Potrzebne są zmiany w zakresie skuteczności procedur interwencyjnych oraz wzmocnienie systemu ochrony osób doznających przemocy.

TWIERDZENIA	<i>Bardzo często</i>	<i>Czasami</i>	<i>Raczej rzadko</i>	<i>Nigdy</i>
Niepodejmowanie interwencji przez policję, mimo zgłoszenia	30%	33%	32%	5%
Wycofanie zgłoszenia przez osobę zgłaszającą	50%	42%	8%	0%
Umarzanie sprawy przez prokuraturę	52%	39%	9%	0%
Złe warunki i procedury przesłuchiwania poszkodowanych	47%	36%	15%	2%

Orzekanie zbyt łagodnych wyroków	70%	29%	1%	0%
Długotrwałe dochodzenie i postępowanie sądowe	80%	18%	2%	0%

Wniosek 9: Społeczeństwo wskazuje na potrzebę edukacji i zaostrzenia kar

Najczęściej wskazywanymi działaniami przeciwdziałającymi przemocy są zaostrzenie kar (86%) i edukacja społeczeństwa (59%).

Podsumowanie:

Mieszkańcy dostrzegają potrzebę zarówno represji wobec osób stosujących przemoc, jak i działań profilaktycznych. Skuteczna strategia musi łączyć te dwa podejścia.

Wniosek 10: Większość mieszkańców sprzeciwia się karom fizycznym wobec dzieci

84% nie zgadza się ze stwierdzeniem, że „od czasu do czasu klaps jest potrzebny”; 76% chce zakazu kar fizycznych.

Podsumowanie:

Postawy wobec przemocy wychowawczej są coraz bardziej jednoznaczne. Warto wspierać rodziców w rozwoju pozytywnych metod wychowawczych oraz kontynuować działania edukacyjne w tym zakresie.

Czy zgadza się Pan/Pani z poniższymi twierdzeniami dotyczącymi wychowania dzieci?	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Raczej nie zgadzam się	Zdecydowanie nie zgadzam się
	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.
Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa.	5%	11%	30%	54%
Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek.	3%	2%	21%	74%
Stosowanie kar fizycznych powinno być zakazane prawem.	53%	23%	18%	6%
Kary fizyczne hartują dziecko i pozwalają mu lepiej radzić sobie w przyszłości.	0%	5%	21%	74%
Łagodne kary fizyczne nie są przemocą domową.	6%	18%	12%	64%
Bicie dziecka jest oznaką bezradności rodziców.	59%	23%	12%	6%

4.2. Wnioski i podsumowanie – badania wśród dzieci i młodzieży

W badaniu wzięło udział 76 uczniów z terenu Miasta Darłowo.

Wniosek 1: Poczucie przynależności i bezpieczeństwa uczniów

Większość uczniów (88%) czuje się dobrze lub raczej dobrze w swojej klasie, a 64% deklaruje poczucie bezpieczeństwa w szkole. Niemniej 36% uczniów nie czuje się bezpiecznie, co jest sygnałem alarmowym.

Podsumowanie:

Chociaż dominują pozytywne odczucia, znaczna grupa uczniów doświadcza trudności związanych z bezpieczeństwem i komfortem emocjonalnym, co wymaga dalszych działań wspierających.

Wniosek 2: Przemoc i agresja w środowisku szkolnym

Doświadczenie przemocy psychicznej (46%) i fizycznej (18%) jest zjawiskiem obecnym w szkołach, przy czym akty agresji najczęściej występują podczas przerw. 29% uczniów przyznaje, że boi się konkretnych uczniów.

Podsumowanie:

Przemoc szkolna, szczególnie psychiczna, jest realnym problemem, który może obniżać komfort i efektywność edukacyjną. Wymaga to skutecznych, systemowych interwencji.

Wniosek 3: Zachowania uczniów – samoocena i przemoc rówieśnicza

Większość uczniów ocenia swoje zachowanie jako wzorowe lub bardzo dobre, jednak aż 55% deklaruje doświadczenie przemocy, co sugeruje rozdzźwięk między samooceną a zachowaniami w środowisku rówieśniczym.

Podsumowanie:

Potrzebne są działania edukacyjne budujące świadomość, czym jest przemoc i jak wpływa na innych, by poprawić klimat rówieśniczy w szkołach.

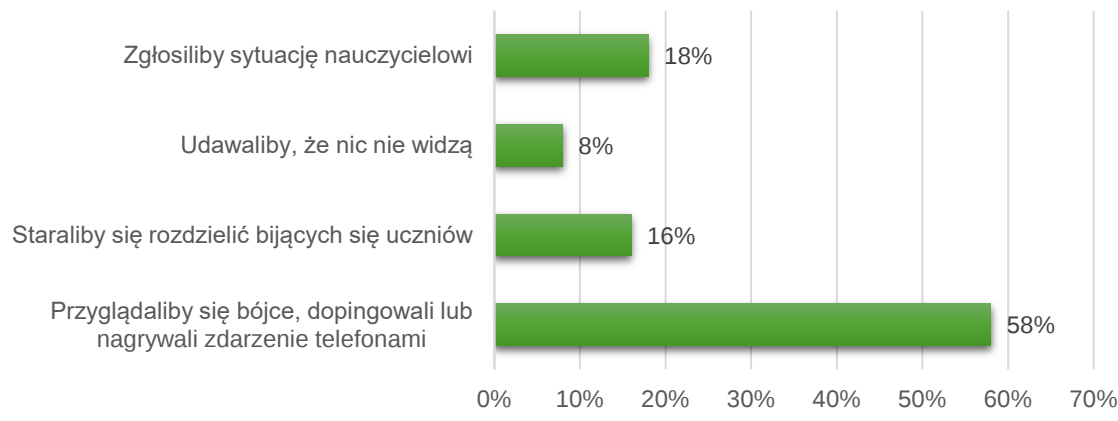
Wniosek 4: Reakcje uczniów na przemoc

58% uczniów biernie lub nieodpowiednio reaguje na akty przemocy (np. nagrywa je), a tylko 18% zgłosiłoby incydent nauczycielowi.

Podsumowanie:

Brakuje skutecznego systemu edukacji i wsparcia w zakresie reagowania na przemoc – potrzebna jest praca nad budowaniem postaw odpowiedzialności i empatii.

Jak uczniowie w Twojej szkole zareagowaliby na bójkę na szkolnym korytarzu? Co by zrobili, jak myślisz?

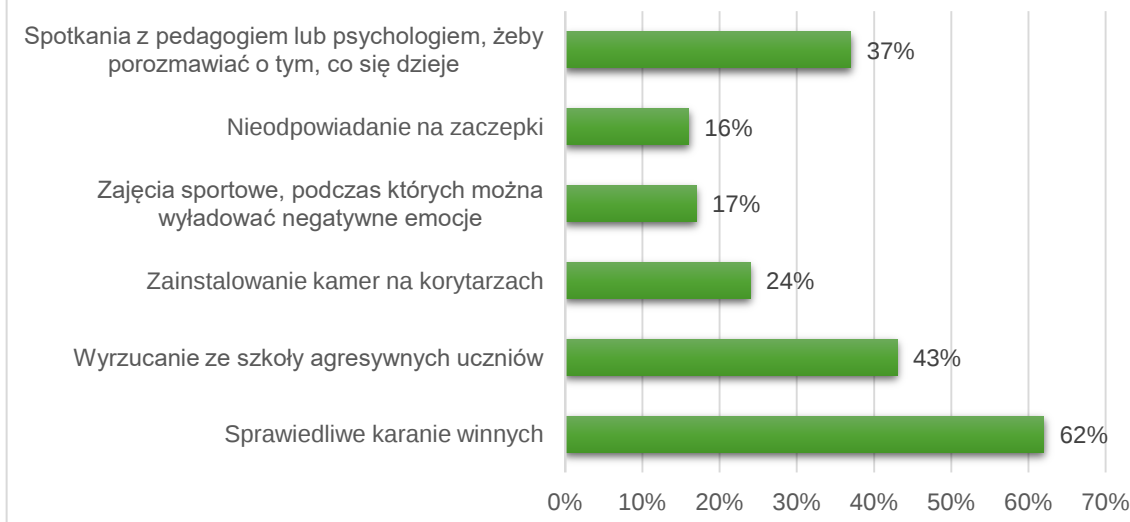
Wniosek 5: Propozycje uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy

Uczniowie najczęściej wskazują na sprawiedliwe karanie winnych (62%) i wyrzucenie agresywnych uczniów (43%) jako sposób na przeciwdziałanie przemocy. Mniej uczniów dostrzega znaczenie działań profilaktycznych, takich jak wsparcie psychologiczne (37%) czy zajęcia sportowe (17%).

Podsumowanie:

Uczniowie koncentrują się na konsekwencjach, a nie prewencji. To wskazuje na potrzebę wzmocnienia edukacji o konstruktywnych i długofalowych strategiach przeciwdziałania agresji.

Co Twoim zdaniem pomogłoby walczyć z przemocą w Twojej szkole?

Wniosek 6: Zaufanie i gotowość do zwierzeń

63% uczniów zaufałoby rodzicom w przypadku przemocy, a 47% przyjaciołom. Niepokojące jest jednak, że 16% uczniów nie zwierzyłoby się nikomu.

Podsumowanie:

Choć większość uczniów ma wsparcie, istnieje znaczna grupa uczniów pozbawiona zaufanej osoby. To sygnał do wzmacniania relacji i dostępności dorosłych w szkole.

Wniosek 7: Przemoc domowa – doświadczenia uczniów

19% uczniów doświadczyło przemocy domowej, z czego najczęściej była to przemoc psychiczna (16%). 3% uczniów nie czuje się w swoim domu bezpiecznie.

Podsumowanie:

Przemoc domowa to poważny problem dotyczący znacznej części uczniów. Konieczne jest wzmacnianie systemów wczesnej interwencji i pomocy.

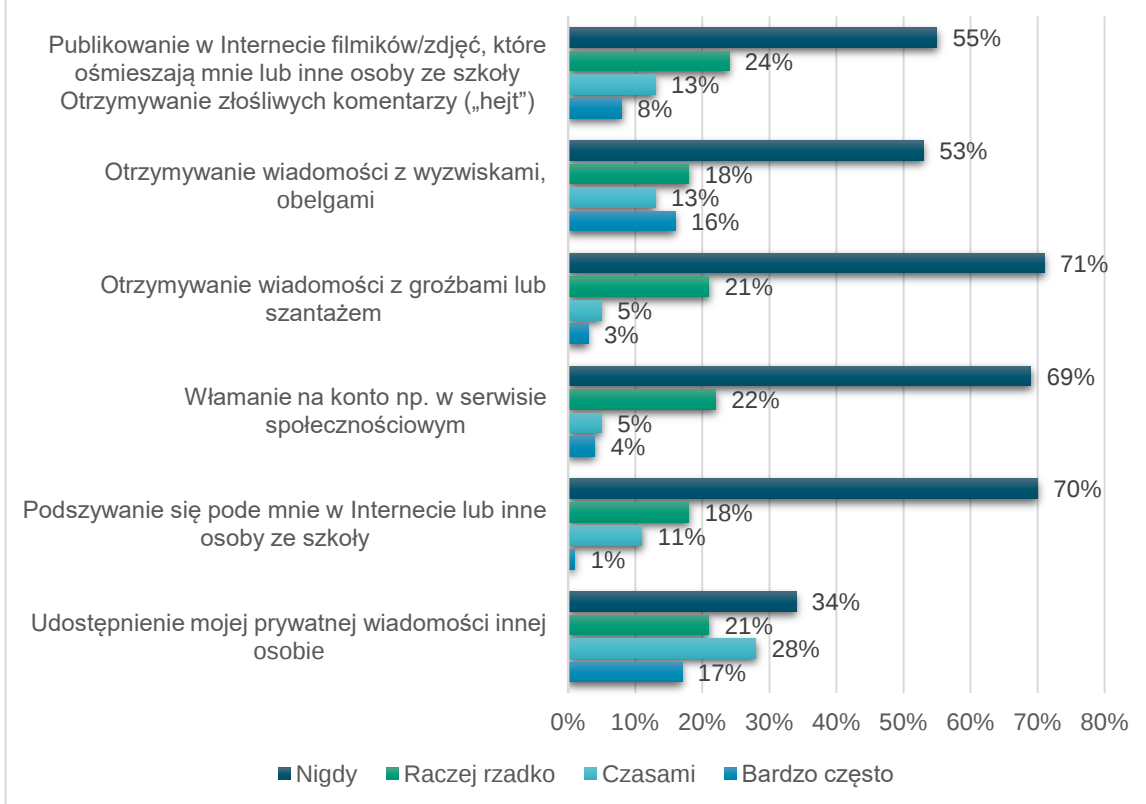
Wniosek 8: Cyberprzemoc

Zjawisko hatingu dotyka 21% uczniów, a 45% wskazuje na przypadki udostępnienia prywatnej wiadomości osobie trzeciej.

Podsumowanie:

Cyberprzemoc to rosnący problem, który wymaga wdrażania programów profilaktycznych oraz rozwijania kompetencji cyfrowych wśród uczniów.

Czy Ty lub ktoś z Twojej szkoły zetknął się z wymienionymi zachowaniami w Internecie?

Wniosek 9: Relacje uczniów z dorosłymi

Relacje uczniów z rodzicami (90%) i nauczycielami (83%) są generalnie pozytywne, co stanowi fundament do skutecznej współpracy wychowawczej i interwencji.

Podsumowanie:

Silne relacje z dorosłymi mogą stanowić czynnik ochronny przed skutkami przemocy i warto je wzmacniać poprzez dialog oraz współpracę dom-szkoła.

Rozdział V.

Analiza SWOT

Analiza SWOT dotycząca przemocy domowej w **Mieście Darłowo**, oparta na wynikach badań przeprowadzonych wśród mieszkańców oraz uczniów obejmuje cztery kluczowe elementy: mocne i słabe strony (czynniki wewnętrzne) oraz szanse i zagrożenia (czynniki zewnętrzne).

Poniżej znajduje się szczegółowa analiza SWOT:

MOCNE STRONY (STRENGTHS)

- Stała aktywność Zespołu Interdyscyplinarnego, coroczne prowadzenie procedur NK oraz systematyczne działania instytucji lokalnych (MOPS, szkoły, Policja, PCPR).
- Wysoka świadomość społeczna mieszkańców na temat definicji przemocy i szkodliwości mitów (np. przemoc to nie tylko widoczne rany, przemoc nie jest sprawą prywatną).
- Wzrastająca liczba działań edukacyjno-informacyjnych w szkołach oraz rozwój oferty psychologicznej i terapeutycznej.
- Zmniejszający się odsetek akceptacji dla przemocy fizycznej wobec dzieci – wzrost świadomości wychowawczej wśród mieszkańców.

SŁABE STRONY (WEAKNESSES)

- Nieznaczny spadek liczby procedur „Niebieskiej Karty” w 2024 roku może świadczyć o niedostatecznym zgłaszaniu przypadków przemocy, a nie jej realnym spadku.
- Część przypadków przemocy nie jest zgłaszana, co potwierdzają badania – 91% respondentów twierdzi, że sprawy są często umarzane, a 92% mówi o wycofywaniu zgłoszeń.
- Zarówno badania społeczne, jak i sprawozdanie (z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej) wskazują, że najczęstszą formą przemocy jest przemoc psychiczna, następnie fizyczna. Przemoc ekonomiczna i zaniedbania są rzadziej rozpoznawane i zgłaszane, co może świadczyć o ich niedodiagnozowaniu lub braku świadomości, że również są formą przemocy.
- Niepokojące jest również to, że 58% uczniów nie reagowałoby adekwatnie w sytuacji bójki – wskazuje to na potrzebę edukacji z zakresu postaw obywatelskich, empatii i bezpieczeństwa.

SZANSE (OPPORTUNITIES)

- Wysoki poziom edukacji mieszkańców o przemocy – potencjał do rozwoju kampanii profilaktycznych i edukacyjnych.

- Postulaty mieszkańców i uczniów wskazują gotowość do wdrażania konkretnych rozwiązań: zaostrzenie kar, edukacja, wsparcie psychologiczne, działania systemowe.
- Coraz lepsza współpraca instytucji i wzrost liczby szkoleń – szansa na poprawę jakości interwencji oraz szybsze reagowanie.
- Obecność programów rządowych i unijnych wspierających osoby doznające przemocy – możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych.

ZAGROŻENIA (THREATS)

- Utrzymująca się skala przemocy psychicznej i fizycznej w domach i szkołach – mimo działań profilaktycznych problem nie maleje.
- Brak reakcji społecznej i instytucjonalnej – aż 63% badanych wskazało, że Policja czasem nie reaguje, a 92% zauważa wycofanie zgłoszeń.
- Wysoka liczba przypadków przemocy rówieśniczej w szkołach – aż 55% uczniów jej doświadcza, a 58% widzów bójek nie reaguje – społeczna akceptacja dla agresji wśród młodzieży.
- Nierówny dostęp do pomocy – problem zgłaszany zwłaszcza przez osoby z mniejszych środowisk, dzieci i młodzież z rodzin dotkniętych ubóstwem i uzależnieniem

Rozdział VI.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście Darłowo na lata 2026– 2028

6.1. Adresaci Programu

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście Darłowo na lata 2026 – 2028 skierowany jest do:

- mieszkańców Miasta Darłowo, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

6.2. Realizatorzy Programu

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Burmistrz, Rada Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej, Punkt Konsultacyjny, placówki wychowania przedszkolnego, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.

6.3. Cele i zadania Programu

Głównym celem wyznaczonym w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście Darłowo na lata 2026 – 2028 jest:

ograniczenie zjawiska przemocy domowej na terenie miasta oraz zapewnienie skutecznej, kompleksowej i dostępnej ochrony osobom jej doznającym, poprzez wzmacnianie kompetencji rodzin, rozwój profilaktyki, skutecznych interwencji oraz edukacji społecznej.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych. Poniższe cele i kierunki działań są zgodne z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030.

Cel operacyjny 1:
WZMOCNIENIE SYSTEMU WSPARCIA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY

Działania	Wskaźniki	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
Prowadzenie stałej grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy	liczba spotkań, liczba uczestników	MOPS, NGO, PCPR, ZI, psychologowie	2026–2028
Uruchomienie lokalnego telefonu wsparcia i konsultacji psychologicznej (również online)	liczba udzielonych porad, liczba zgłoszeń	UM, MOPS, NGO	2026–2028
Zapewnienie specjalistycznej pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy w trybie pilnym	liczba osób objętych pomocą, czas reakcji	MOPS, PCPR, NGO	2026–2028
Rozszerzenie punktu interwencji kryzysowej o dyżury mobilne	liczba wyjazdów interwencyjnych, liczba obsługiwanych rodzin	ZI, Policja, placówki zdrowia, UM	2026–2028

Cel operacyjny 2:
SYSTEMOWA PRACA Z OSOBAMI STOSUJĄCYMI PRZEMOC

Działania	Wskaźniki	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
Zwiększenie liczby skierowań do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	liczba interwencji, czas reakcji, liczba obsługiwanych rodzin	ZI, Policja, MOPS, placówki zdrowia	2026–2028
Monitorowanie i ocena uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych (obecność, zmiana zachowań, ukończenie)	liczba ocenionych przypadków	PCPR, kuratorzy, ZI	2026–2028
Organizowanie indywidualnej terapii dla osób wykazujących	liczba osób objętych terapią	PPPP, MOPS, terapeuci	2026–2028

agresję i zachowania przemocowe			
Prowadzenie działań uświadamiających dla osób stosujących przemoc (ulotki, broszury, warsztaty nt. emocji, odpowiedzialności)	liczba uczestników, liczba wydrukowanych materiałów	MOPS, PCPR, NGO	2026–2028
Prowadzenie indywidualnych rozmów motywujących oraz bieżącego monitoringu zachowań osób stosujących przemoc przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego.	Liczba spotkań motywujących i interwencyjnych	Zespół Interdyscyplinarny, Policja, MOPS, KRPA, PCPR	2026–2028

Cel operacyjny 3: WSPIERANIE DZIECI DOŚWIADCZAJĄCYCH LUB ŚWIADKUJĄCYCH PRZEMOCY			
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
Wprowadzenie stałych dyżurów psychologa w szkołach i przedszkolach	liczba godzin, liczba dzieci	UM, szkoły, MOPS, PCPR	2026–2028
Utworzenie i prowadzenie grupy terapeutyczno-rozwojowej dla dzieci z rodzin z przemocą	liczba dzieci objętych wsparciem, liczba spotkań	MOPS, PPPP, placówki oświatowe, NGO	2026–2028
Rozszerzenie dostępu do wsparcia psychologicznego w szkołach (dyżury specjalistów)	liczba godzin, liczba uczniów objętych wsparciem	UM, szkoły, MOPS, PCPR	2026–2028
Szkolenia dla nauczycieli nt. rozpoznawania przemocy domowej i reagowania	liczba przeszkolonych nauczycieli liczba szkoleń	PPPP, kuratorium, ZI	2026–2028
Udział dzieci w warsztatach nt. granic osobistych, asertywności, radzenia sobie z przemocą i stresem	liczba warsztatów, liczba uczestników	PPPP, pedagodzy, MOPS	2026–2028
Nawiązywanie współpracy z	liczba osób	MOPS, PCPR,	2026–2028

ośrodkami interwencji kryzysowej i schroniskami zapewniającymi bezpieczne schronienie	korzystająca z formy schronienia	organizacje pozarządowe,	
Udzielanie doraźnej pomocy rzeczowej i finansowej osobom, które muszą nagle opuścić miejsce zamieszkania z powodu przemocy.	liczba osób, którym udzielono pomocy materialnej i finansowej	MOPS, UM, PCPR, organizacje pozarządowe	2026–2028

Cel operacyjny 4: PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA			
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
Kampanie informacyjne o przemocy psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej	liczba kampanii, liczba odbiorców	UM, MOPS, NGO, media lokalne, Kościół	2026–2028
Organizowanie cyklicznych debat, warsztatów i konkursów dla młodzieży, w tym np.: Rozpoznawanie i przeciwdziałanie przemocy (domowej, rówieśniczej, psychicznej, fizycznej, ekonomicznej) – warsztaty będą uczyć dzieci i młodzież rozpoznawania różnych form przemocy – nie tylko fizycznej, ale także psychicznej, ekonomicznej czy symbolicznej. Uczestnicy poznają różnicę między konfliktem a przemocą oraz dowiedzą się, gdzie i w jaki sposób mogą szukać pomocy, jeśli doświadczają lub są	liczba wydarzeń, liczba uczestników	szkoły, placówki kultury, MOPS, MKRPA	2026–2028

świadkami przemocy. • Komunikacja, empatia i budowanie relacji rówieśniczych bez przemocy – zajęcia powinny skoncentrować się na rozwijaniu umiejętności empatycznego słuchania, wyrażania emocji i rozwiązywania konfliktów bez agresji. Uczniowie powinni nauczyć się, jak budować relacje oparte na szacunku oraz jak reagować na przemoc psychiczną, taką jak wykluczenie z grupy czy obgadywanie. • Cyberprzemoc i bezpieczeństwo w sieci – warsztaty przybliżą młodzieży problematykę hejtu, sekstingu i przemocy w sieci, zwracając uwagę na realne konsekwencje takich działań. Poruszone zostaną także tematy związane z odpowiedzialnym korzystaniem z Internetu i ochroną swojej prywatności w mediach społecznościowych. • Radzenie sobie z emocjami i stresem – zajęcia mają na celu rozwinięcie kompetencji emocjonalnych uczniów – nauczą się oni rozpoznawać, nazywać i regulować swoje emocje w trudnych sytuacjach. Warsztaty będą zawierały ćwiczenia z zakresu relaksacji i			
--	--	--	--

technik oddechowych oraz rozmowy o konstruktywnych sposobach rozładowywania napięcia. • Odpowiedzialność i konsekwencje – budowanie postaw obywatelskich - uczniowie dowiedzą się, jakich konsekwencji mogą spodziewać się osoby stosujące przemoc oraz świadkowie, którzy nie reagują. Celem jest budowanie postaw odpowiedzialności za siebie i innych oraz promowanie zachowań opartych na odwadze cywilnej i trosce o dobro wspólne. • Wychowanie do wartości i praw dziecka – w warsztaty powinny poruszyć tematykę praw dziecka oraz granic w relacjach z dorosłymi, uświadamiając młodym osobom, że mają prawo do szacunku i bezpieczeństwa. Zajęcia będą dostosowane do grup wiekowych, włączając aktywne formy, takie jak odgrywanie scenek czy dyskusje tematyczne. • Wsparcie emocjonalne i budowanie sieci zaufania – celem tych warsztatów powinno być wzmocnienie umiejętności poszukiwania i przyjmowania pomocy w sytuacjach			
---	--	--	--

kryzysowych. Dzieci i młodzież poznają osoby i instytucje, do których mogą się zwrócić, oraz nauczą się przełamywać barierę wstydu i lęku przed mówieniem o problemach.			
Edukacja rodziców w zakresie rozwiązywania konfliktów bez przemocy, a także: • Jak rozpoznawać przemoc domową i skutecznie reagować – szkolenie ma na celu podniesienie świadomości rodziców na temat sygnałów świadczących o przemocy psychicznej, fizycznej, ekonomicznej oraz zaniedbaniach. Uczestnicy dowiedzą się, jak bezpiecznie i skutecznie zareagować, gdy podejrzewają, że ich dziecko lub ktoś z otoczenia doświadcza przemocy. • Wychowanie bez przemocy – budowanie autorytetu bez strachu – podczas zajęć rodzice powinni poznać konstruktywne metody wychowawcze oparte na dialogu, szacunku i wzmacnianiu pozytywnych zachowań. • Jak wspierać dziecko w radzeniu sobie z emocjami i trudnościami rówieśniczymi - warsztaty pomogą rodzicom nauczyć się lepiej rozumieć	liczba rodzin objętych warsztatami liczba oddziaływań profilaktycznych	MOPS, PCPR, PPPP	2026–2028

emocjonalne potrzeby dziecka, reagować na jego stres oraz wspierać je w sytuacjach przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy. Zostaną również omówione sposoby budowania z dzieckiem relacji opartej na zaufaniu i otwartości. • Bezpieczne dzieciństwo w cyfrowym świecie – jak chronić dziecko przed zagrożeniami w Internecie - szkolenie przygotowuje rodziców do wspierania dzieci w odpowiedzialnym korzystaniu z sieci i ochronie przed zagrożeniami, takimi jak hejt, seksting, uzależnienie od mediów społecznościowych. Uczestnicy nauczą się także rozmawiać z dziećmi o ich cyfrowych doświadczeniach bez oceniania.			
---	--	--	--

Cel operacyjny 5: DOSKONALENIE SYSTEMU INTERDYSCYPLINARNEGO I SKUTECZNOŚCI REAKCJI			
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
Organizowanie szkoleń i superwizji dla członków ZI, pracowników MOPS, Policji, kuratorów	liczba szkoleń, liczba uczestników	PCPR, ZI, PPPP	2026–2028

Opracowanie lokalnych procedur współpracy instytucji w przypadkach przemocy	liczba instytucji objętych współpracą	ZI, UM, partnerzy społeczni	2026–2028
--	---------------------------------------	-----------------------------	-----------

Legenda

UM – Urząd Miejski

RM – Rada Miejska

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPPP – Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

NGO – organizacje pozarządowe

6.4. Zakładane rezultaty

- Zwiększenie świadomości społecznej na temat skali i form przemocy domowej poprzez działania edukacyjne, informacyjne i kampanie społeczne, które mają na celu oswojenie tematu i wzmocnienie gotowości do reagowania.
- Rozwój i wzmocnienie lokalnego systemu pomocy dla osób doznających przemocy – poprzez zwiększenie dostępności wsparcia psychologicznego, prawnego oraz działań interwencyjnych.
- Zwiększenie liczby skutecznie prowadzonych interwencji instytucjonalnych – poprawa efektywności działania Policji, prokuratury, sądów oraz służb społecznych w kontekście reagowania na zgłoszenia przemocy.
- Wzrost zaufania do instytucji pomocowych – dzięki systematycznemu informowaniu mieszkańców o możliwościach uzyskania pomocy oraz zwiększeniu kompetencji przedstawicieli służb i organizacji.
- Zmniejszenie liczby przypadków chronicznej przemocy domowej – poprzez wdrożenie długofalowego systemu wsparcia rodzin zagrożonych przemocą i monitorowania ich sytuacji.

- Zmiana postaw wobec przemocy wychowawczej – zwiększenie odsetka rodziców stosujących pozytywne metody wychowawcze dzięki szkoleniom, warsztatom oraz wsparciu edukacyjnemu.
- Zwiększenie liczby działań profilaktycznych w szkołach – w tym warsztatów dla uczniów dotyczących przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy i sposobów reagowania na przemoc.
- Poprawa bezpieczeństwa uczniów w szkołach – poprzez działania na rzecz poprawy klimatu szkolnego, wspierania pozytywnych relacji rówieśniczych oraz reagowania na agresję.
- Zwiększenie zaangażowania nauczycieli i rodziców w przeciwdziałanie przemocy – rozwój szkoleń i wspólnych programów edukacyjnych.
- Lepsze rozpoznawanie przypadków przemocy przez placówki edukacyjne, medyczne i społeczne – dzięki podniesieniu kompetencji pracowników i wprowadzeniu jasnych procedur zgłaszania.
- Zwiększenie liczby osób stosujących przemoc objętych programami korekcyjno-edukacyjnymi oraz terapią uzależnień.
- Rozszerzenie sieci instytucjonalnej współpracy – umocnienie roli Zespołów Interdyscyplinarnych, w tym rozwój wspólnych platform informacyjnych, baz kontaktów i procedur działania.
- Systematyczne monitorowanie i ewaluacja skuteczności podejmowanych działań – regularna analiza danych i dostosowywanie programu do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej.

6.5. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście Darłowo na lata 2026-2028 są środki własne Miasta oraz środki poza budżetowe uzyskane z innych źródeł.

6.6. Monitoring, sprawozdawczość i ewaluacja

Koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będzie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Darłowie. Za realizację poszczególnych działań ujętych w Programie odpowiedzialne są: Burmistrz Miasta Darłowo, Rada Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej, Punkt Konsultacyjny, placówki wychowania przedszkolnego, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne oraz świetlice. Każdy z tych podmiotów realizuje działania zgodnie z zakresem swoich kompetencji i zasobów, wspólnie budując lokalny system przeciwdziałania przemocy.

Monitorowanie Programu będzie prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, na podstawie danych i informacji przekazywanych przez wszystkie jednostki uczestniczące w realizacji Programu. Zebrane dane będą służyły analizie postępów w realizacji działań, osiągnięciu założonych wskaźników oraz weryfikacji efektywności podejmowanych interwencji i inicjatyw profilaktycznych.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie jako jednostka odpowiedzialna za obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego, zobowiązany jest do przedkładania Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Programu w terminie do 31 marca każdego roku. Sprawozdanie to będzie stanowiło podstawę do oceny stopnia realizacji celów i działań oraz efektywności wdrożonych rozwiązań.

Ewaluacja Programu będzie procesem systematycznej oceny jego skuteczności i efektywności. Pozwoli na określenie, czy wdrożone środki i strategie przyczyniają się do poprawy sytuacji osób doznających przemocy, zwiększają ich bezpieczeństwo oraz czy wpływają na ograniczenie zjawiska przemocy domowej w lokalnej społeczności. Ewaluacja obejmie analizę zrealizowanych działań, identyfikację barier i zasobów, a także sformułowanie rekomendacji służących dalszemu doskonaleniu Programu i dostosowywaniu go do realnych potrzeb mieszkańców Darłowa.

Uzasadnienie :

Projekt Programu Przeciwdziałania Domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Mieście Darłowo na lata 2026-2028 został opracowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Darłowie przy merytorycznym wsparciu Firmy „Nowe Horyzonty” z Wrocławia. Obowiązek jego opracowania wynika z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2024 poz.1673 t.j.) który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej ”.

Udział Firmy „Nowe Horyzonty z Wrocławia polegał na przekazaniu dla MOPS w Darłowie tzw. zestawu narzędzi wspomagających opracowanie projektu Programu tj. ankiet i kwestionariuszy w wersji online (dla mieszkańców) i w wersji elektronicznej metodą Corigo (dla uczniów), które po wypełnieniu przez różne instytucje miejskie, powiatowe, organizacje i inne organy (szkoły, MOPS, Urząd Miejski, PCPR Sławno, Powiatowy urząd Pracy w Sławnie, Zespół ds. orzekania o Niepełnosprawności w Sławnie, zespoły kuratorskiej służby sądowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Darłowski Ośrodek Kultury, rady osiedli, komisja Spraw Społecznych Rady Miejskiej , organizacje pozarządowe zajmujące się problematyką spraw społecznych i inne) zostały przekazane do Firmy „Nowe Horyzonty z Wrocławia, która na tej podstawie opracowała projekt Programu .